

Drama v treh dejanjih

Victor Hugo:

LUKRECJA BORGIA

Iz francosčine prevedel D. G.

Gubetta. Ah! Naši stariši imajo navado, da nam dajo pri krstu več imen kot tolarjev pri ženitvi. Pa kaj se tam tako smejejo? (Zase.) Zenske morajo dobiti pretvezo, da se lahko odstranijo. Kaj storiti? (Sede zopet k mizi.)

Oloferno (pije). Pri Merkurju, gospodje, nikdar nisem prežil radostnejšega večera! Moje dražestne gospe, okusite to vino. Je sladkejše kot Lacrimae Christi in rujnejše kot cipriško vino. To je sirakužan, gospodje!

Gubetta (je). Oloferno je, kot se zdi, pijan. Oloferno. Gospodje, prečitati vam hočem nekoliko verzov, ki sem jih ravnokar napisal. Moral bi biti boljši pesnik kot sem, da bi mogel opevati tako krasne gospe.

Gubetta. In jaz bi hotel biti bogatejši, nego sem, da bi mogel napraviti svojim prijateljem podobno gostijo.

Oloferno. Nič ni sladkejšega kot opevati lepo žensko in dobro pojedino.

Gubetta. Razven tega, da se prvo objame in drugo poje.

Oloferno. Da, hotel bi biti pesnik, hotel bi se vzdigniti do nega, hotel bi imeti dvoje peruti...

Gubetta. Fazanovih v svoji skledi!

Oloferno. Prečital vam bom svoj sonet.

Gubetta. K vragu, gospod markiz Oloferno Vitellozzo! Prosim vas, prinesite nam s čitanjem vašega soneta. Bomo rajši pili!

Oloferno. Kaj? Vi pravite, da bi vam prinesel?

Gubetta. Kot imam rad, da mi prizanašajo psi in me ne grizejo, kot imam rad, da mi prizanese papež s svojim blagoslovom in kot imam rad, da mi prizanesejo mimoidoči in ne mečejo kamenje za menoj.

Oloferno. Pri moji duši! Zdi se mi, da me hočete žaliti, vi majhen španec!

Gubetta. Ne žalim vas, vi italijanski velikan, ampak moje grlo si bolj želi cipriškega vina kot moja ušesa poezije.

Oloferno. Približaj mi bom ušesa na vaše pete, vi umazan Castiljanec!

Gubetta. Vi klativitež! Fej! Ali je kdo že videl večjega butca? Zmagal ga je sirakužan in se dela kot bi se napil piva!

Oloferno. Veste kaj, da vas razkosam, vi konjaka smrt!

Gubetta (ne meneč se zanj, si reže fazana). Moje gospe, vam smem ponuditi fazana?

Oloferno. Pri moji duši, da razpam tej škorklji trehuh!

Zenske (se dvignejo izza mize). Za boga! Hočejo se bit!

Moški. Le mirno, Oloferno! (Razorože Oloferna, ki se je hotel vreči na Gubetto; med tem izginejo ženske skozi vrata.)

Oloferno (upirajoč se). Pri moji duši!

Gubetta. V resnici, delate tako krasno rime, da ste nam odgnali gospe. Velik tepec ste!

Jeppo. Zares! Pri vragu, kam so izginile?

Maffio. Ustrašile so se! Če se bliskajo noži, beže ženske.

Ascanio. Hm! Se bodo že vrstile.

Gubetta (se začne smejati na vse grlo). Ta tepec! Zapodi nam najljubše ferrarake žene in se lesi nad svojimi verz! Mislim, da ima perutnice. To ni človek, ampak gos! Čepi in spi na svoji perutnici, ta Oloferno!

Ascanio. Pa kaj, za vraga, smo napravili s svojimi meči?

Don Apostolo. Kaj ste že pozabili, da smo jih odložili v predsobi?

Gubetta. To je še sreča, ker drugače bi se bili v prisotnosti dam.

Gennaro. V resnici, sreča!

Maffio. Pri moji veri, brate Gennaro, to je prva beseda, ki si jo spregovoril, kar smo tu! Ne pijte tudi nič! Kaj misliš na Lukrecijo Borgia? Gennaro, gotovo imaš z njo ljubezensko razmerje! Ne reci ne!

Gennaro. Nalij mi vina, Maffio! Hočem piti s vami!

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

Črn papež (z dvema steklenicami v roki).

Ciprija ali sirakužani, cenjeni gospodje?

Maffio. Sirakužani! Ta je najboljši!

(Črn papež napolni kozarec.)

Jeppo. Vrag naj te vzame, Oloferno! Kaj se gospe ne bodo vrstile? (Gre k vratom). Gospodje, vrata so od zunaj zaklenjena!

Maffio. To vas vendar ne straši, Jeppo?

Gospe nočejo, da bi jih zasledovali, to je vse.

Gennaro. Pijmo, gospodje! (Vsi trkajo s kozarci.)

Maffio. Na tvoje zdravje, Gennaro! In da bi kmalu našel svojo mater!

Gennaro. Naj te usliši bog! (Vsi pijejo, izvemžki Gubetta, ki izlije svoje vino čez ramo.)

Maffio (tiho Jeppo). Jeppo, sedaj sem dobro videl!

Jeppo (tiho). Kaj?

Maffio. Španec ni pil.

Jeppo. No in?

Maffio. Izlil je vino čez ramo!

Jeppo. Pijan je in ti ravnokar!

Maffio. Mogoče!

Gubetta. Napitnica, gospodje! Zapel vam bom pesmice, ki je boljša kot Olofernov sonet.

Prisegam pri glavi mojega očeta, da nisem jaz, ki jo je zložil (to napitnico), prisegam, da sploh nisem pesnik in da nimam toliko duha, da bi vpregel misel v dvoje rim. Poslušajte! Naslovljena je na gospoda svetega Petra, častitega nebeskega vratarja.

Jeppo (tiho Maffiu). Pijan je in več ko pijan.

Vsi (razven Gennara). Tiho!—Napitnica!

Gubetta (pije).

Odprl, svet Peter, daj, odprl,

nebeske duri pivcu ti,

ki z grla polnega kriči:

Oj, slava tebi, moj Gospod!

Vsi (v zboru, razven Gennara). Oj, slava,

tebi, moj Gospod! (Trkajo med glasnim smehom. Naenkrat se začuje v dalju turoben napjev.)

Glasovi (v dalji). Sanctum et terribile nomen eius. Initium sapientiae timor domini.

Jeppo (smeje). Čujte, gospodje! Pri Bahu! Mi tu pojemo napitnice in odmeva nam maša.

Vsi (se smejejo na glas.)

Maffio. Najbrž bo kaka procesija, ki gre mimo.

Gennaro. O polnoči! To bo že malo pozno!

Jeppo. Ba! Nadaljujte, gospod de Belverane!

Glasovi (vedno bližje). Oculos habent et non videbunt. Nares habent et non odorabunt. Aures habent et non audient.

Vsi (se spuste v smeh).

Jeppo. Kaj vraga ne blebetajo ti menih!

Maffio. Glej vendar, Gennaro, Svetilke ugašajo. Sedaj smo čisto v temi.

(Svetilke v resnici dogore, kot bi v njih ne bilo več olja.)

Glasovi (še bližje). Manus habent et non palpabunt, pedes habent et non ambulabunt, non clamabunt in gutture suo.

Gennaro. Zdi se mi, da prihajajo glasovi bližje.

Jeppo. Procesija mora biti v tem hipu ravno pod našimi okni.

Maffio. Posmrtnice so.

Ascanio. Kak pogreb!

Jeppo. Pijmo na zdravje onega, katerega bodo pokopali!

Gubetta. Saj ne veste, če jih ni več!

Jeppo. Torej na zdravje vseh!

Don Apostolo (Gubetti). Tako je prav! — Pa nadaljujmo obenem z našo napitnico na svetega Petra.

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

(Dolje prihajajo.)

bila naznanjena v bližnjem času. Roger je bil v sedmih nebesih.

Potem je bilo nenadno konec njegove ljubezni. Ne vem, zakaj. Njena družba mu ni mogla postati naenkrat dolgočasna, saj ni bila nikdar zabavna. Morda je prenehal samo njen žalostni pogled vplivati na njegovo srce. Izpregledal je in postal zopet svetaki človek kakor poprej. Nenadno se je zavedel, da si je Rut Barlova prva vtepla v glavo poroko ter je sveto prisegel, da ni stvari na svetu, ki bi ga prišla la poročiti se z njo. Toda zaveda ni bila tako enostavna. Ko je bil zopet pri zdravi pameti, je spoznal, kakšna je bila ženaka, ki je imel opravka z njo. Ako bi jo bil prošil za svojo prostost, bi v svoji pretiranosti nesorazmerno visoko cenila svoja užaljena čustva. Poleg tega pa napravi vedno slab vtis, če kdo zapusti